

METODICKÝ LIST K OPERĚ IGORA STRAVINSKÉHO

ŽIVOT PROSTOPÁŠNÍKA

Pro Národní divadlo moravskoslezské připravila
Mgr. Markéta Šňupárková, Matiční gymnázium v Ostravě

ÚVOD:

Pokuste se s pomocí sekundárních materiálů doplnit vynechaná místa v následujícím textu:

Stravinského *Život prostopášníka* je v Národním divadle moravskoslezském uváděn v rámci projektu **Operní hity 20. století**. Jedná se o jednu z nejkrásnějších a také nejhranějších oper na světě. Opera vznikla v roce a byla ovlivněna neoklasicismem, tedy uměleckým směrem 1. poloviny 20. století, který se vrací k myšlenkám klasicismu a využívá formotvorných a stylových podnětů klasické hudby z 2. poloviny 18. století.

Opera *Život prostopášníka* byla v České republice nastudována již třikrát, poprvé je však uvedena v originále s českými titulky.

Režisérem nového nastudování v Ostravě je

SCÉNA:

Opera je hudebně-dramatické dílo. Je to příběh, který se odehrává na jevišti. *Život prostopášníka* nás zavede na anglický venkov, do velkoměsta, kde na hlavního hrdinu Toma Rakewella čeká mnoho nástrah, na hřbitov, kde se hraje o Tomovu duši, nebo do blázince, kde se osud Toma naplní a kde umírá. Vyberte si z následující nabídky **3 scény**. Vaším úkolem bude vysvětlit, **jaká barva dominuje** určené scéně, jakým způsobem pracuje jevištní výtvarník (scénograf) s **kulisami a rekvizitami**, jaký význam má **osvětlení scény**, jakou úlohu hrají **kostýmy herců**, co mají symbolizovat, jakou **náladu** mají v divákovi navodit.

Nabídka:

- vesnice, před domem Annina otce
- Londýn – nevěstinec
- Londýn – Tomův dům, jeho život po boku Baby-Turka
- hřbitov
- blázinec

Děj opery *Život prostopášníka* se odehrává v 18. století v Anglii. Přesto autoři inscenace, režisér, scénograf a kostýmní výtvarnice použili prostředky, které děj aktualizují. Najděte je a pokuste se vysvětlit záměr autorů tohoto nastudování. Má inscenace svůj **aktuální význam** i v dnešní době? V čem spočívá?

POSTAVY:

Pokuste se charakterizovat hlavní postavy: Annu Trulove, Toma Rakewella a Nicka Shadowa.

Ke každé postavě připojte 3 vlastnosti.

V nabídce naleznete 3 výpovědi, které tyto postavy během představení vysloví a které je charakterizují.

Přiřadte je k jednotlivým postavám:

- „*Pane, chcete být svobodný? Pak se naučte ignorovat!*“
- „*Láska, která na tebe přísahala, umí vyplenit i samo peklo svou modlitbou... Stůj při mně, nebe, neboť miluji.*“
- „*Londýn se mnou udělal vše, co mohl... Lovil jsem odmítaje tvou lásku.*“

SECCO RECITATIV:

(tedy suchý recitativ) je místo v ději, kdy se odmlčí orchestr a zpěvák napodobuje rytmus běžné řeči.

V tu chvíli je v opeře zpěv doprovázen pouze jedním sólovým nástrojem. Poznáte, o který se jedná?

EPILOG:

Co je epilog? Kde je umístěn? Jakou má funkci?

LITERÁRNĚ-HISTORICKÝ PŘESAH:

Pokuste se najít alespoň 3 díla světové nebo české literatury, která mohla být inspirací pro autora při psaní libreta „Prostopášníka“. Zaměřte se především na motivy, jako je mladý hrdina ve víru velkoměsta, požívačný způsob života bez ohledu na okolí, myšlenka rychlého zbohatnutí a slávy bez práce, role svůdce-dávla, ztráta iluzí apod.

Poznámka k práci s metodickým listem:

Předpokládá se, že učitel žákům rozdá tento metodický list před zhlédnutím představení, žáci se s materiálem seznámí a v průběhu představení budou moci o svých odpovědích přemýšlet, popř. dělat si poznámky. Později ve škole budou své odpovědi s pomocí učitele hodnotit a diskutovat o nich.